

Program szkolenia okresowego bhp
pracodawców
i innych osób kierujących pracownikami
Część V

Organizacja i metodyka szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (z uwzględnieniem metod prowadzenia instruktażu stanowiskowego) oraz kształtowania bezpiecznych zachowań pracowników w procesach pracy .

Spis treści :

1. Rodzaje szkoleń w dziedzinie bhp
2. Etapy instruktażu stanowiskowego
3. Kształtowanie bezpiecznych zachowań pracowników w procesach pracy

Regulacje prawne dotyczące szkoleń w dziedzinie bhp

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 w sprawie szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U Nr 180 , poz. 1860 z późn. zmian) określa zasady szkoleń w dziedzinie bhp .

1. Rodzaje szkoleń w dziedzinie bhp :

- Szkolenie wstępne ogólne (zwane instruktażem ogólnym)
- Szkolenie wstępne na stanowisku pracy (zwane instruktażem stanowiskowym) Instruktaż stanowiskowy powinien zapewnić uczestnikom szkolenia zapoznanie się z czynnikami środowiska pracy występującymi na ich stanowiskach i ryzykiem zawodowym związanym z wykonywaną pracą , sposobami ochrony przed zagrożeniami jakie mogą powodować te czynniki oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy . Szkolenie stanowiskowe przeprowadza się przed dopuszczeniem do pracy na określonym stanowisku . Instruktaż przeprowadza osoba kierująca pracownikami wyznaczona przez pracodawcę lub pracodawca , jeżeli osoby te posiadają odpowiednie kwalifikacje i doświadczenia zawodowe oraz są przeszkolone w zakresie metod prowadzenia instruktażu stanowiskowego . Instruktaż stanowiskowy powinien zakończyć się sprawdzianem wiedzy i umiejętności z zakresu wykonywania pracy zgodnie z przepisami oraz zasadami bhp , stanowiącym podstawę dopuszczenia pracownika do wykonywania pracy na określonym stanowisku .
- Szkolenie okresowe
  - Zasady nauczania :
    - zasada świadomego i aktywnego uczestnictwa szkolonego w nauczaniu
    - zasada pogłębienia
    - zasada systematyczności
    - zasada szkolenia indywidualnego i zespołowego
    - zasada łączenia teorii z praktyką
      - Programy szczegółowe szkoleń , dokumentowanie szkoleń w dziedzinie bhp określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 w sprawie szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U Nr 180 , poz. 1860 z późn. zmian)
      - Metodyka szkolenia w dziedzinie bhp z uwzględnieniem metodyki instruktażu stanowiskowego rodzaje :
        - A) metoda inscenizacyjna
        - B) metoda sytuacyjna w formie : - pokazu , - opisu , - wyjaśnienia , - ćwiczenia

2. Etapy instruktażu stanowiskowego :

1. ROZMOWA WSTĘPNA

- Starać się poznać pracownika , jego osobowość , predyspozycje zawodowe , zainteresowania
- Poznać jego dotychczasowy przebieg pracy , jego sukcesy i porażki
- Wzajemne poznanie ułatwia współpracę

2. POKAZ PROCESU TECHNOLOGICZNEGO

- Mistrz , kierownik pokazuje pracownikowi cały proces technologiczny
- Zwraca uwagę na zagrożenia , trudności jakie może napotkać pracownik podczas pracy

3. PRÓBNE WYKONANIE ZADANIA

- Mistrz , kierownik obserwuje próbne wykonanie zadania

4. SAMODZIELNA PRACA POD NADZOREM MISTRZA

- Mistrz lub kierownik przebywa w pobliżu , gdyby pracownik potrzebował pomocy , coś zapytać , wyjaśnić wątpliwości

5. OMÓWIENIE I OCENA PRZEBIEGU NAUKI

- Należy poinformować pracownika o efektach jego pracy w pierwszym dniu
- Pochwalić ale także zwrócić uwagę na popełnione błędy
- Omówić przebieg nauki
- Pracownik podpisuje odbycie instruktażu w karcie instruktażu stanowiskowego

3. Kształtowanie bezpiecznych zachowań pracowników

w procesach pracy (system kar i nagród)

Wskazane jest wprowadzenie systemu kar i nagród dla pracowników :

- 1) Przestrzegających , dostrzegających i rozwiązujących problemy bhp – pracodawca nagradza
- 2) Zachowania niezgodne z wymaganiami systemów bhp pracodawca karze

Bezpieczne i higieniczne warunki pracy w zakładzie pracy pracownicy mogą kształtować poprzez :

- Przestrzeganie zasad bhp i p.poż w zakładzie pracy
- Poddawanie się szkoleniom wstępnym i okresowym bhp
- Stosowanie środków ochrony indywidualnej
- Poddawanie się obowiązkowym badaniom lekarskim
- Zapoznanie się pracowników z ryzykiem zawodowym oraz z działaniami zapobiegającymi lub zmniejszającymi ryzyko zawodowe .